

Tilsyn på Forældreskolen i Aarhus ved Karen Haugstrup 7. december 2016

For første gang har et tilsyn på Forældreskolen været uanmeldt, og jeg har som tilsynsførende selv sammensat mit skema. Dvs. at ingen kendte dato for tilsynet eller valg af de lektioner, der blev besøgt i løbet af dagen.

Jeg valgte at sætte fokus på begrebet "demokratisk dannelse". Blandt andet fordi der er en igangværende debat og en stadig bevågenhed fra politikernes side om, hvordan landets friskoler overholder frihed og folkestyrekravet.

Begrebet "demokratisk dannelse" er nu sat ind i lovtæksten, der træder i kraft fra 1. januar 2017.

I lov om frie grundskoler § 1 stk. 2 står der derfor fra 1. januar 2017:

"Skolerne skal efter deres formål og i hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene."

Jeg sammensatte dagens forløb, så jeg overværede undervisning i overbygningens 7., 8. og 9. klasser. Seks lektioner i seks forskellige klasser med enten historie, samfundsfag eller kristendom på skemaet.

Mit hjemmearbejde havde bestået i at opliste en række spørgsmål, hvis svar jeg så forventede aktivt at se tegn på i dagens undervisning. Spørgsmålene var:

Har eleverne stemme, bliver de hørt, kan de komme til orde på skolen om andet end undervisning?

- Spiller elevrådet en rolle i skolens dagligdag?
- Kan eleverne debattere kvalificeret om et emne?
- Kender eleverne til rettigheder og pligter i et demokratisk samfund som det danske?
- Ved eleverne, hvad begreberne ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og religionsfrihed dækker over?
- Ved eleverne, hvad Grundloven er, og kender de til den betydning, Grundloven fik for menigmand efter den 5. juni 1849?
- Ved eleverne, at Grundloven sidste gang blev ændret i 1953 og hvorfor?
- Kan eleverne se sammenhænge i vores historie og trække linjer til den øvrige verden?
- Ved eleverne, hvad ligestilling er, og fra hvornår man har stemmeret i Danmark?
- Kender eleverne de tre grundpiller om ytringsfrihed, forsamlingsfrihed og religionsfrihed?
- Kender eleverne til Børnekonventionen, som Danmark har skrevet under på i FN i 1981?
- Er der respekt i elevernes indbyrdes omgangsform?
- Er der plads til mangfoldighed / forskellighed på skolen?
- Kan eleverne perspektivere en politisk begivenhed i Danmark til lignende i verden?
- Kan de beskrive bud på årsags-sammenhænge?
- Forstår eleverne hvad det betyder, at alle er født lige for loven?

Mange andre spørgsmål kunne givet også være relevante, men disse rumstede i mit hoved og krævede enten et svar eller et tegn under dagens tilsyn - jeg mødte frem med høje forventninger.

Dagen bød på engagement, solid viden og vid; undervisningen var dagen igennem på et højt niveau, så alle blev udfordret.

Og helt tilfældigt, og som forventet, var undervisningens omdrejningspunkt i flere af lektionerne rettet mod Grundloven.

En 9. klasse var øvelsesklasse for lærerstuderende, og skulle dagen efter "til prøve". Emnerne, som eleverne arbejdede med, var alle emner, der gennem de sidste 50-60 år har været brændpunkter i verdenshistorien: Cuba-krisen, Den kolde krig, Berlinmuren, Vietnam krigen og Korea krigen.

Dagens sværeste og største udfordring, og det er helt forståeligt, mødte eleverne i en 9. klasse i kristendom, da de skulle forholde sig til forskelle og ligheder i konsekvensetik og pligtetik. Hvor vi på den ene side har Kants pligtetik med "god vilje", "hjertets dannelse" og sindelag og på den anden side Benthams konsekvensetik, hvor det er konsekvensen af en handling, der er det afgørende for en handling. - Ikke så sært, at der skal noget livserfaring til, for bare at forstå en flig af de store spørgsmål.

Det blev en dejlig skoledag, og alle mine forventninger om solid, ordentlig og inddragende undervisning, der kan stå mål med den undervisning, der almindeligvis gives i folkeskolen, blev til fulde indfriet.

Karen Haugstrup

Tilsynsførende